

ZAKON O PRAVOBRANITELJSTVU

DIO PRVI - TEMELJNE ODREDBE

Članak 1. (Predmet Zakona)

Ovim se Zakonom uređuju djelokrug i način rada te uvjeti za izbor i razrješenje općinskog i kantonalnog pravobranitelja u Zeničko-dobojskom kantonu i njegovih zamjenika te suradnja s drugim općinskim i kantonalnim organima.

Članak 2. (Osnovni pojmovi)

- (1) Pravobraniteljstvo je neovisan i samostalan kantonalni, odnosno općinski organ u Zeničko-dobojskom kantonu (u daljem tekstu Kanton), odnosno općine koji, sukladno propisima, poduzima određene mjere u svrhu pravne zaštite imovine i imovinskih interesa kantona, odnosno općine.
- (2) Kantonalni pravobranitelj je zakonski zastupnik Zeničko-dobojskog kantona, koji poduzima pravna sredstva i mjere radi pravne zaštite imovine i imovinski interesa Kantona.
- (3) Općinski pravobranitelj je zastupnik općine koji poduzima pravna sredstva i mjere radi pravne zaštite imovine i imovinski interesa općine.
- (4) Pravobraniteljstvo obavlja i druge poslove određene zakonom.

Članak 3. (Dostavljanje podataka)

- (1) Kantonalni, odnosno općinski organi i organizacije, javna poduzeća, gospodarska društva sa udjelom državnog kapitala i druge pravne osobe (u daljem tekstu: organi i pravne osobe), dužni su mjerodavnom pravobraniteljstvu dostavljati podatke i obavještenja o ugrožavanju, narušavanju ili osporavanju prava i stvari u vlasništvu Kantona, odnosno općine, radi preduzimanja pravnih radnji i sredstava na koje je pravobraniteljstvo ovlašćeno.
- (2) Organi i pravne osobe iz stavka (1) ovog članka dužni su, na zahtjev pravobraniteljstva dostaviti podatke, obavještenja i spise koji su mu potrebni za preduzimanje radnji na koje je ovlašćeno.
- (3) Pravobraniteljstvo preduzima pravne radnje i pravna sredstva za ostvarivanje funkcije iz članka 1. ovog zakona i na vlastitu inicijativu.

Članak 4. (Proporcionalna i rodna neutralnost izraza)

- (1) Struktura zaposlenih u pravobraniteljstvu službenika okvirno će odražavati nacionalnu strukturu stanovništva, prema posljednjem popisu stanovništva
- (2) Riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u Zakonu korišteni u muškom ili ženskom rodu odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 5. (Uporaba jezika, pisma i pečata)

- (1) U Pravobraniteljstvu su u ravnopravnoj uporabi: bosanski, hrvatski i srpski jezik.
- (2) U pravobraniteljstvu se mogu koristiti i ostali jezici kao sredstvo komunikacije.
- (3) U pravobraniteljstvu službena pisma su latinica i ćirilica.
- (4) Pravobraniteljstvo ima pečat, sukladno zakonskim i podzakonskim aktima o pečatu.

Članak 6. (Grb i zastava)

- (1) Sjedište Kantonalno pravobraniteljstva je u sjedištu Kantona a na a zgradi u kojoj je smješteno pravobraniteljstvo moraju biti istaknuti naziv pravobraniteljstva i grb Kantona, a kada je zakonom predviđeno i zastave Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Kantona.

- (2) Na zgradi u kojoj je smješteno općinsko pravobraniteljstvo moraju biti istaknuti naziv pravobraniteljstva i grb općine, a kada je zakonom predviđeno i zastave Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Kantona.

Članak 7.

(Primjena propisa)

- (1) Propisi kojima se uređuje radno-pravni status državnih službenika i namještenika u organima državne službe, shodno se primjenjuju i na državne službenike i namještenike u Kantonalnom, odnosno općinskom pravobraniteljstvu, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Propisi koji se odnose na rukovođenje i odgovornost rukovoditelja organa uprave shodno se primjenjuju i na pravobranitelja i njegove zamjenike ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Članak 8.

(Obavljanje funkcije)

Pravobranitelj svoju funkciju obavlja samostalno sukladno ustavu, a na temelju zakona, drugih propisa i općih akata.

Članak 9.

(Sukob interesa)

Pravobranitelj i njegovi zamjenici ne mogu obavljati niti jednu drugu javnu ili profesionalnu dužnost niti biti članovi izvršnih tijela političke stranke.

Članak 10.

(Pristup informacijama i obveza čuvanja tajne)

- (1) Pravobranitelj ima pravo tražiti i dobiti informacije te ima pravo uvida u podatke i dokumente od kantonalnih, odnosno općinskih organa i organizacija, javnih poduzeća, gospodarskih društva sa udjelom državnog kapitala i drugih pravnih osoba, sukladno propise o tajnosti podataka.
- (2) Pravobranitelj, zamjenici pravobranitelja, državni službenici i namještenici uposleni u Kantonalnom, odnosno općinskom pravobraniteljstvu obvezni su poštivati propise o tajnosti i zaštiti podataka za vrijeme i nakon prestanka rada u prvaobraniteljstvu, bez obzira na način na koji su te podatke doznali.

DIO DRUGI – MJERODAVNOST I ORGANIZACIJA PRAVOBRANITELJSTVA

POGLAVLJE I. MJERODAVNOST PRAVOBRANITELJSTVA

Članak 11.

(Poslovi pravobraniteljstva)

- (1) Pravnu zaštitu imovine i imovinskih interesa Kantona obavlja Kantonalno pravobraniteljstvo Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Kantonalno pravobraniteljstvo).
- (2) Pravnu zaštitu imovine i imovinskih interesa općine obavlja općinsko pravobraniteljstvo.
- (3) Kantonalno pravobraniteljstvo obavlja poslove pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona, odnosno kantonalnih organa, upravnih organizacija, službi kao i drugih institucija koje nemaju svojstvo pravne osobe (u daljem tekstu: organi i tijela Kantona), a financiraju se iz Proračuna Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Proračun Kantona).
- (4) Općinsko pravobraniteljstvo obavlja poslove pravne zaštite imovine i imovinskih interesa općine i njenih organa i tijela koja nemaju svojstvo pravne osobe, a financiraju se iz proračuna općine. Po zahtjevu mjesne zajednice, pravobraniteljstvo se u ime općine može umješati u određeni imovinsko-pravni spor na strani mjesne zajednice ako općinski pravobranitelj ocijeni da je to neophodno za zaštitu imovine i imovinskih interesa općine.
- (5) Kantonalno pravobraniteljstvo, odnosno općinsko pravobraniteljstvo ne zastupa organe i tijela Kantona, odnosno općine i njena tijela u radnim sporovima već to vrši osoba zaposlena u organima

i tijelima Kantona, odnosno općine, koju za to odredi rukovoditelj organa i tijela Kantona, odnosno općine, izuzev radnih sporova pokrenutih radi novčanih potraživanja.

Članak 12.

(Opće odredbe u zastupanju)

- (1) U poslovima zastupanja pravobraniteljstvo kao zakonski zastupnik Kantona, odnosno općine, preuzima pravne radnje i pravna sredstva radi zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona, odnosno općine, pred sudovima i drugim nadležnim organima, kao i u drugim slučajevima zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona, odnosno općine kada je na to ovlašteno zakonom.
- (2) Organi i tijela iz članka 10. ovog zakona dužni su blagovremeno obavijestiti pravobraniteljstvo o slučajevima u kojima ih je ono ovlašteno zastupati i ulagati pravna sredstva i poduzimati druge zakonom određene pravne radnje, te mu dostaviti svu potrebnu dokumentaciju.
- (3) Poslove zastupanja organa i tijela iz članka 10. ovog zakona, pravobraniteljstvo obavlja u svim sudskim i upravnim postupcima u kojima ima položaj i prava stranke u postupku sukladno zakonu.
- (4) Iznimno, u određenim slučajevima, Vlada Kantona, odnosno načelnik općine, može ovlastiti drugo fizičko ili pravno lice da pored Kantonalnog, odnosno općinskog pravobraniteljstva u sudskim i upravnim postupcima imovinsko-pravne prirode zastupa Kanton, odnosno općinu kada se radi o kompleksnom sporu veće vrijednosti ili u slučaju kada su interesi prvobranitelja suprotni interesima Kantona odnosno općine o čemu će, na prijedlog pravobraniteljstva, posebnu odluku donijeti Vlada Kantona, odnosno načelnik općine za svaki pojedinačni slučaj.

Članak 13.

(Zastupanje stranaka)

Ako pravobraniteljstvo treba po zakonu zastupati stranke čiji su interesi u suprotnosti, a jedna od njih je Kanton, odnosno općina, pravobraniteljstvo zastupa Kanton, odnosno općinu. Ako su u sporu Općinsko vijeće i općinski načelnik, odnosno Skupština Kantona i Vlada Kantona ili Premijer pravobraniteljstvo zastupa organ koji ga imenuje.

Članak 14.

(Stručna pomoć i mišljenje)

- (1) Pravobraniteljstvo pruža stručnu pomoć organima i pravnim osobama iz članka 3. ovog zakona u rješavanju imovinsko-pravnih pitanja.
- (2) Organi i pravna lica iz članka 3. ovog zakona su dužni pribaviti mišljenje pravobranitelja na ugovore i odluke o stjecanju i otuđenju nekretnina u vlasništvu Kantona i općine, prije njihovog zaključenja: na ugovore o kupoprodaji, zamjeni, zakupu, prijenosu na privremeno i trajno korištenje stvari uz naknadu ili bez naknade, ugovora o koncesiji, ugovora o građenju i udruživanje sredstava za građenje, kao i drugih ugovora kojima se pribavljaju stvari ili raspoložive stvari, odnosno materijalnim pravima u vlasništvu Kantona i općina.
- (3) Pravobraniteljstvo daje mišljenje iz stavka (1) i (2) ovog članka najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva i potrebne dokumentacije, a u posebno složenim slučajevima u roku od 30 dana.

POGLAVLJE II. ORGANIZACIJA KANTONALNOG PRAVOBRANITELJSTVA

Članak 15.

(Funkcija kantonalnog pravobraniteljstva)

- (1) Funkciju Kantonalnog pravobraniteljstva vrše Kantonalni pravobranitelj i njegovi zamjenici.
- (2) Kantonalni pravobranitelj predstavlja Kantonalno pravobraniteljstvo, rukovodi njegovim radom i obavlja druge dužnosti utvrđene ovim zakonom, drugim kantonalnim propisima i općim aktima.
- (3) Broj zamjenika Kantonalnog pravobranitelja utvrđuje odlukom Vlada Kantona na prijedlog Ministra Ministarstva za pravosuđe i upravu Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Ministar Ministarstva).

Članak 16.

(Zamjenik kantonalnog pravobranitelja)

- (1) Zamjenik Kantonalnog pravobranitelja obavlja poslove iz djelokruga Kantonalnog pravobraniteljstva koje mu odredi Kantonalni pravobranitelj.
- (2) U zastupanju pred sudovima i drugim organima zamjenik kantonalnog pravobranitelja ima ovlaštenja Kantonalnog pravobranitelja.
- (3) Kada je Kantonalni pravobranitelj spriječen ili odsutan, zamjenjuje ga zamjenik koga on odredi i o tome donosi pisano rješenje.

Članak 17.

(Imenovanje i smjena pravobranitelja i njegovog zamjenika)

- (1) Kantonalnog pravobranitelja i njegovog zamjenika imenuje i smjenjuje Vlada Kantona na prijedlog ministarstva u postupku utvrđenim ovim zakonom, i sukladno posebnim propisima.
- (2) Imenovanje kantonalnog pravobranitelja potvrđuje skupština kantona.
- (3) U slučaju da pozicija kantonalnog pravobranitelja ostane upražnjena na prijedlog resornog ministra Vlada Kantona imenuje vršitelja dužnosti kantonalnog pravobranitelja iz reda zamjenika kantonalnog pravobranitelja.

Članak 18.

(Uvjeti za imenovanje)

- (1) Za kantonalnog pravobranitelja može biti imenovana osoba koje je državljanin BiH, VSS, VII stepen stručne spreme, diploma visokog obrazovanja, odnosno prvog (najmanje 240 ECTS bodova) drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sistema studiranja, pravne struke, koji ima položen pravosudni ispit i iskustvo u radu na pravnim poslovima u pravobraniteljstvu, pravosudnim organima i drugim državnim organima, poduzećima (društvima) i drugim pravnim osobama u trajanju od najmanje pet godina nakon položenog pravosudnog ispita, te koji posjeduje najviše moralne osobine za obavljanje poslova pravobranitelja, kao i druge uvjete utvrđene posebnim propisima.
- (2) Za zamjenika kantonalnog pravobranitelja može biti imenovana osoba koje je državljanin BiH, VSS, VII stepen stručne spreme, diploma visokog obrazovanja, odnosno prvog (najmanje 240 ECTS bodova), drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sistema studiranja, pravne struke, koji ima položen pravosudni ispit i iskustvo u radu na pravnim poslovima u pravobraniteljstvu, pravosudnim organima i drugim državnim organima, poduzećima (društvima) i drugim pravnim osobama u trajanju od najmanje četiri godine nakon položenog pravosudnog ispita, te koji posjeduje najviše moralne osobine za obavljanje poslova zamjenika pravobranitelja, kao i druge uvjete utvrđene posebnim propisima.
- (3) Kantonalni pravobranitelj i njegov zamjenik ne mogu vršiti službu ili posao koji bi mogao uticati na njihovu samostalnost, neovisnost ili bi umanjivao njihov društveni ugled ili posao koji je inače nespojiv sa obavljanjem službe pravobranitelja.
- (4) O nespojivosti službe ili posla iz stavka (3) ovog članka odlučuje ministar Ministarstva.

Članak 19.

(Trajanje mandata)

- (1) Kantonalni pravobranitelj imenuje se na četiri godine i može biti ponovno biran.
- (2) Zamjenik Kantonalnog pravobranitelja imenuje se za obavljanje službe bez ograničenja trajanja mandata.

Članak 20.

(Svečana izjava)

Kantonalni pravobranitelj i njegovi zamjenici prije stupanja na dužnost daju prisegu pred Premijerom Kantona koja glasi: "Izjavljujem da ću se u vršenju službe kantonalnog pravobranitelja - zamjenika pravobranitelja pridržavati ustava i zakona Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Zeničko-dobojskog kantona i da ću službu obavljati savjesno".

Članak 21.

(Plaća i osnovica za obračun)

- (1) Kantonalni pravobranitelj i njegov zamjenik imaju pravo na plaću.
- (2) Način obračuna i polazna osnovica za obračun plaće kantonalnog pravobranitelja i zamjenika kantonalnog pravobranitelja jednaka je obračunu i polaznoj osnovici za obračun plaće državnih službenika

Članak 22.

(Koeficijenti za obračun plaća)

Koeficijente za obračun plaće Kantonalnog pravobranioca i zamjenike kantonalnog pravobranitelja utvrđuje Vlada Kantona, kao i druge naknade.

Članak 23.

(Pojedinačna prava)

O pojedinačnim pravima Kantonalnog pravobranitelja iz radnog odnosa utvrđenim ovim Zakonom i drugim aktima odlučuje Premijer Kantona.

Članak 24.

(Prestanak mandata za vršenje dužnosti)

- (1) Mandat pravobranioca prestaje:
 - 1) nakon isteka perioda na koji je imenovan;
 - 2) kada navrší starosnu dob za obavezan odlazak u mirovinu;
 - 3) u slučaju podnošenja ostavke;
 - 4) u slučaju njegovog razrješenja;
 - 5) ako se dokaže na osnovu medicinske dokumentacije da je trajno izgubio radnu sposobnost za vršenje dužnosti pravobranioca.
- (2) Pravobranitelj može podnijeti ostavku na svoju dužnost i nastaviti vršiti dužnost pravobranioca do odluke Skupštine o ostavci, odnosno do isteka dana kada ostavka treba da stupi na snagu. U slučaju podnošenja ostavke, pravobranitelj Skupštini podnosi ostavku u pismenoj formi uz naznaku datuma ostavke. Mandat pravobranitelja prema točki (c) stavak 1. ovog članka ističe na dan kada Skupština primi njegovu pismenu ostavku ili na dan kada ostavka treba da stupi na snagu.
- (3) Kada pravobranitelj navrší starosnu dob za obavezan odlazak u penziju, njegov mandat automatski prestaje.
- (4) Mandat pravobranitelja u slučaju iz točke 4) i 5) stavka (1) ovog člana ističe na dan koji utvrdi Skupština.
- (5) U slučaju kada je izvjesno da će doći do prestanka obavljanja dužnosti pravobranioca prije isteka mandata, ministar Ministarstva bez odlaganja o tome obavještava Vladu, kako bi se započeo postupak imenovanja na buduće upražnjeno mjesto pravobranioca.

Članak 25.

(Postupak smjenjivanja)

Kantonalnog pravobranitelj i zamjenik kantonalnog pravobranitelja će biti smjenjeni ako se utvrdi da je:

- 1) osuđen za kazneno djelo koje ga čini nedostojnim za obavljanje dužnosti;
- 2) izvršio težu povredu dužnosti, odnosno ugleda;
- 3) neuredno ili nekvalitetno obavljao dužnost;

Članak 26.

(Podnošenje prijedloga za smjenu)

- (1) Prijedlog za pokretanje postupka smjenjivanja Kantonalnog pravobranitelja i njegovog zamjenika podnosi se Vladi Kantona ministar ministarstva.
- (2) U postupku smjenjivanja Kantonalnog pravobranitelja i zamjenika Kantonalnog pravobranitelja omogućit će se izjašnjanje o razlozima smjenjivanja.

Članak 27.

(Podnošenje ostavki)

- (1) Kantonalni pravobranitelj i zamjenici Kantonalnog pravobranitelja mogu podnijeti ostavku na obavljanje dužnosti.
- (2) Kantonalni pravobranitelj i zamjenici Kantonalnog pravobranitelja podnose ostavku Vladi Kantona, putem ministarstva.
- (3) Ostavka je prihvaćena kada o tome odluči Vlada Kantona.
- (4) Kantonalnom pravobranitelju i zamjenicima Kantonalnog pravobranitelja prestaje obavljanje dužnosti slijedećeg dana od dana u kojem je ostavka prihvaćena.

Članak 28.

(Prava po prestanku mandata)

- (1) Kantonalnom pravobranitelju koji ne bude ponovno imenovan, prestaje dužnost pravobranitelja istekom mandata.
- (2) Kantonalnom pravobranitelju koji nakon isteka mandata ne bude ponovo imenovan, a ne postoji mogućnost da se rasporedi na radno mjesto na koje je bio raspoređen prije imenovanja ili drugo mjesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi, pripada pravo na plaću u visini njegove posljednje plaće i na druge naknade, uključujući zdravstveno i mirovinsko osiguranje, do ponovnog zasnivanja radnog odnosa, a naduže dvanaest mjeseci nakon prestanka mandata, u kojem periodu je u radnom odnosu u Kantonalnom pravobraniteljstvu.
- (3) Kantonalnom pravobranitelju kome prestane mandat sukladno članku 24. stav 1. tačka 4., pripada pravo na plaću u visini njegove posljednje plaće i na druge naknade, uključujući zdravstveno i mirovinsko osiguranje u trajanju od tri mjeseca nakon prestanka mandata u kojem periodu je u radnom odnosu u Kantonalnom pravobraniteljstvu.
- (4) Naknada iz stavka (2) i (3) ovog članka ne pripada Kantonalnom pravobranitelju i njegovom zamjeniku koji podnesu ostavku.

Članak 29 .

(Udaljenje od vršenja službe)

- (1) Kantonalni pravobranitelj, odnosno zamjenik kantonalnog pravobranitelja bit će udaljen od vršenja službe ako je protiv njega određen pritvor.
- (2) Rješenje o udaljavanju u slučaju iz stavka (1) ovog članka do okončanja postupka, odnosno njegovog zamjenika donosi Premijer Kantona na prijedlog Ministra Ministarstva.

Članak 30.

(Odredbe o izuzeću)

- (1) Odredbe procesnog zakona o izuzeću sudija ili sudija porotnika shodno se primjenjuju i na izuzeće Kantonalnog pravobranitelja i njegovog zamjenika.
- (2) O izuzeću zamjenika Kantonalnog pravobranitelja odlučuje Kantonalni pravobranitelj, a o izuzeću Kantonalnog pravobranitelja odlučuje ministar Ministarstva za pravosuđe i upravu Zeničko-dobojskog kantona.

Članak 31.

(Obavljanje drugih poslova)

- (1) Stručne i administrativno-tehničkih poslova obavlja određeni broj državnih službenika i namještenika koji se tvrdi Pravidnikom o unutarnjoj organizaciji Kantonalnog pravobraniteljstva kojeg donosi Kantonalni pravobranitelj uz suglasnost ministra Ministarstva.
- (2) Broj državnih službenika i namještenika utvrđuje se srazmjerno broju pravobranitelja.

Članak 32.

(Izveštaji o radu)

Kantonalno pravobraniteljstvo podnosi Skupštini Kantona i Vladi Kantona jednom godišnje izvješće o svom radu, kao i o uočenim pojavama i problemima u primjeni zakona i drugih propisa od značaja za ostvarivanje funkcije Kantonalnog pravobranitelja.

POGLAVLJE III. ORGANIZACIJA OPĆINSKOG PRAVOBRANITELJSTVA

Članak 33.

(Općinsko pravobraniteljstvo)

- (1) Pravnu zaštitu imovine i imovinskih interesa općine, odnosno jedinice lokalne samouprave (u daljem tekstu: općine), obavlja općinsko pravobraniteljstvo.
- (2) Općinsko pravobraniteljstvo osniva općinsko vijeće.
- (3) Dva ili više općinskih vijeća mogu odlukama osnovati zajedničko pravobraniteljstvo.
- (4) Odlukom iz stavka (2) i (3) ovog članka utvrđuje se posebno: sjedište pravobraniteljstva, način osiguranja sredstava za njegov rad, broj zamjenika općinskog pravobranioca i dan početka rada.

Članak 34.

(Imenovanje i smjenjivanje na funkciju)

- (1) Funkciju općinskog pravobranitelja vrši općinski pravobranitelj i njegov zamjenik.
- (2) Općinskog pravobranitelja i njegovog zamjenika imenuje i smjenjuje općinsko vijeće na prijedlog općinskog načelnika u postupku utvrđenim ovim zakonom, i sukladno posebnim propisima.
- (3) Općinski pravobranitelj imenuje se na četiri godine i može biti ponovno biran.

Članak 35.

(Zamjenik pravobranitelja)

- (1) Zamjenik općinskog pravobranitelja obavlja poslove iz djelokruga Općinskog pravobraniteljstva koje mu odredi općinski pravobranitelj.
- (2) U zastupanju pred sudovima i drugim organima zamjenik općinskog pravobranitelja ima ovlaštenja općinskog pravobranitelja.
- (3) Zamjenik općinskog pravobranitelja imenuje se za obavljanje službe bez ograničenja trajanja mandata.

Članak 36.

(Uvjeti za imenovanje)

- (1) Za općinskog pravobranitelja može biti imenovana osoba koja je državljanin BiH, VSS, VII stepen stručne spreme, diploma visokog obrazovanja, odnosno prvog (najmanje 240 ECTS bodova), drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sistema studiranja, pravne struke, koji ima položen pravosudni ispit i iskustvo u radu na pravnim poslovima u pravobraniteljstvu, pravosudnim organima i drugim državnim organima, poduzećima (društvima) i drugim pravnim osobama u trajanju od najmanje četiri godine nakon položenog pravosudnog ispita, te koji posjeduje najviše moralne osobine za obavljanje poslova pravobranitelja, kao i druge uvjete utvrđene posebnim propisima.
- (2) Za zamjenika općinskog pravobranitelja može biti imenovana osoba koje je državljanin BiH, VSS, VII stepen stručne spreme, diploma visokog obrazovanja, odnosno prvog (najmanje 240 ECTS bodova), drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sistema studiranja, pravne struke, koji ima položen pravosudni ispit i iskustvo u radu na pravnim poslovima u pravobraniteljstvu, pravosudnim organima i drugim državnim organima, poduzećima (društvima) i drugim pravnim osobama u trajanju od najmanje tri godine nakon položenog pravosudnog ispita, te koji posjeduje najviše moralne osobine za obavljanje poslova pravobranitelja, kao i druge uvjete utvrđene posebnim propisima.
- (3) Općinski pravobranitelj i njegov zamjenik ne mogu vršiti službu ili posao koji bi mogao uticati na njihovu samostalnost, neovisnost ili bi umanjivao njihov društveni ugled ili posao koji je inače nespojiv sa obavljanjem službe pravobranitelja.
- (4) O nespojivosti službe ili posla iz stavka (3) ovog članka odlučuje općinski načelnik koji o čemu upoznaje općinsko vijeće.

Članak 37.

(Uvjeti za zamjenu općinskog pravobranitelja)

- (1) Kada je općinski pravobranitelj spriječen ili odsutan, zamjenjuje ga zamjenik koga on odredi, a ako nema imenovanog zamjenika općinskog pravobranitelja ili je on spriječen ili odsutan, općinski

- načelnik će ovlastiti osobu iz reda diplomiranih pravnika koji su državni službenici, uposleni u općinskoj upravi da obavljaju poslove općinskog pravobranitelja, a najduže do godinu dana.
- (2) Iznimno ukoliko nema općinskog pravobranitelja, općinski načelnik će ovlastiti osobu iz reda diplomiranih pravnika koji su državni službenici, uposleni u općinskoj upravi da obavljaju poslove općinskog pravobranitelja, a najduže do godinu dana.
 - (3) Državni službenik iz stavka (2) mora ispunjavati uvjete kao zamjenik, i ostvaruje sva prava kao zamjenik općinskog pravobranitelja.

Članak 38.

(Zajedničko pravobraniteljstvo)

Ako je osnovano zajedničko općinsko pravobraniteljstvo, odredbe ovog zakona shodno se primjenjuju i na to pravobraniteljstvo.

Članak 39.

(Svečana izjava)

Prije stupanja na dužnost općinski pravobranitelj i njegov zamjenik daju svečanu izjavu pred općinskim vijećem koja glasi: "Izjavljujem da ću se u vršenju službe općinskog pravobranitelja - zamjenika pravobranitelja pridržavati ustava i zakona Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Zeničko-dobojskog kantona i da ću službu obavljati savjesno".

Članak 40.

(Utvrđivanje prava na plaću)

- (1) Općinski pravobranitelj i njegov zamjenik imaju pravo na plaću.
- (2) Koeficijente za obračun plaće općinskog pravobranitelja i zamjenike općinskog pravobranitelja utvrđuje općinski načelnik, kao i druge naknade.

Članak 41.

(Polazna osnovica i koeficijent za obračun plaće)

Način obračuna i polazna osnovica za obračun plaće općinskog pravobranitelja i zamjenika općinskog pravobranitelja jednaka je obračunu i polaznoj osnovici za obračun plaće državnih službenika i namještenika u općinskim službama

Članak 42.

(Pojedinačna prava)

O pojedinačnim pravima Općinskog pravobranitelja iz radnog odnosa utvrđenim ovim Zakonom i drugim aktima odlučuje Općinski načelnik.

Članak 43.

(Prestanak mandata za vršenje dužnosti općinskog pravobranitelja)

- (1) Mandat općinskog pravobranitelja prestaje:
 - 1) nakon isteka perioda na koji je imenovan;
 - 2) kada navršši starosnu dob za obavezan odlazak u penziju;
 - 3) u slučaju podnošenja ostavke;
 - 4) u slučaju njegovog razrješenja;
 - 5) ako se dokaže na osnovu medicinske dokumentacije da je trajno izgubio radnu sposobnost za vršenje dužnosti pravobranioca.
- (2) Općinski pravobranitelj može podnijeti ostavku na svoju dužnost i nastaviti vršiti dužnost pravobranitelja do odluke općinskog vijeća o ostavci, odnosno do isteka dana kada ostavka treba da stupi na snagu. U slučaju podnošenja ostavke, općinski pravobranitelj općinskom načelniku podnosi ostavku u pismenoj formi uz naznaku datuma ostavke. Mandat općinskog pravobranitelja prema tački (3) stavka (1.) ovog članka ističe na dan kada općinsko vijeće prihvati njegovu pismenu ostavku.
- (3) Kada pravobranitelj navršši starosnu dob za obavezan odlazak u mirovinu, njegov mandat automatski prestaje.

- (4) Mandat općinskog pravobranitelja u slučaju iz točke. (4) i (5) stavka (1) ovog članka ističe na dan koji utvrdi Općinsko vijeće.
- (5) U slučaju kada je izvjesno da će doći do prestanka obavljanja dužnosti pravobranitelja prije isteka mandata, općinski načelnik bez odlaganja o tome obavještava općinsko vijeće, kako bi se započeo postupak imenovanja na buduće upražnjeno mjesto pravobranitelja.

Članak 44.
(Smjenjivanje sa funkcije)

Postupak smjenjivanja općinskog pravobranitelja i njegova zamjenika od obavljanja službe pokrenut će se ako se utvrdi da je:

- 1) osuđen za kazneno djelo koje ga čini nedostojnim za obavljanje službe;
- 2) izvršio težu povredu službe, odnosno ugleda službe;
- 3) neuredno ili nekvalitetno obavljao službu;

Članak 45.
(Podnošenje prijedloga za smjenjivanje)

- (1) Prijedlog za pokretanje postupka smjenjivanja općinskog pravobranitelja i njegovog zamjenika podnosi općinski načelnik općinskom vijeću, uz obrazloženje o razlozima smjenjivanja.
- (2) Odluku o smjenjivanju općinskog pravobranitelja i njegovog zamjenika donosi općinsko vijeće na obrazložen prijedlog općinskog načelnika.

Članak 46.
(Podnošenje ostavki)

- (1) Općinski pravobranitelj i njegov zamjenik mogu podnijeti ostavku na imenovanu poziciju.
- (2) Općinski pravobranitelj i njegov zamjenik podnose ostavku općinskom načelniku.
- (3) Općinski načelnik dostavlja općinskom vijeću na usvajanje, ostavku općinskog pravobranitelja, odnosno njegovog zamjenika uz obrazložene razloge podnositelja ostavke.
- (4) Danom usvajanja ostavke od strane Općinskog vijeća, općinskom pravobranitelju i njegovom zamjeniku prestaje obavljanje službe .

Članak 47.
(Prava po prestanku mandata općinskog pravobranitelja)

- (1) Općinskom pravobranitelju koji ne bude ponovno imenovan, prestaje dužnost pravobranitelja istekom mandata.
- (2) Općinskom pravobranitelju koji nakon isteka mandata ne bude ponovo imenovan, a ne postoji mogućnost da se rasporedi na radno mjesto na koje je bio raspoređen prije imenovanja ili drugo mjesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi, pripada pravo na plaću u visini njegove posljednje plaće i na druge naknade, uključujući zdravstveno i mirovinsko osiguranje, do ponovnog zasnivanja radnog odnosa, a naduže dvanaest mjeseci nakon prestanka mandata, u kojem periodu je u radnom odnosu u Općinskom pravobraniteljstvu.
- (3) Općinskom pravobranitelju kome prestane mandat sukladno točki 5. članka 45. pripada pravo na plaću u visini njegove posljednje plaće i na druge naknade, uključujući zdravstveno i mirovinsko osiguranje u trajanju od tri mjeseca nakon prestanka mandata u kojem periodu je u radnom odnosu u općinskom pravobraniteljstvu.
- (4) Naknada iz stavka (2) i (3) ovog članka ne pripada općinskom pravobranitelju i njegovom zamjeniku koji podnesu ostavku.

Članak 48.
(Udaljenje od vršenja službe)

- (1) Općinski pravobranitelj, odnosno zamjenik općinskog pravobranitelja bit će udaljen od vršenja službe ako je protiv njega određen pritvor.
- (2) (3) Odluke o udaljenju od vršenja službe općinskog pravobranitelja i njegovog zamjenika donosi općinsko vijeće na obrazložen prijedlog općinskog načelnika.

Članak 49.

(Izuzeća)

- (1) Odredbe procesnog zakona o izuzeću sudija shodno se primjenjuju i na općinskog pravobranitelja i njegovog zamjenika.
- (2) O izuzeću zamjenika općinskog pravobranitelja odlučuje općinski pravobranitelj, a o izuzeću općinskog pravobranitelja odlučuje općinski načelnik.

Članak 50.

(Obavljanje drugih poslova)

- (1) Stručne i administrativno-tehničkih poslova obavlja određeni broj državnih službenika i namještenika koji utvrđuje se Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Općinskog pravobraniteljstva kojeg donosi Općinski pravobranitelj uz suglasnost Općinskog načelnika.
- (2) Broj državnih službenika i namještenika utvrđuje se srazmjerno broju pravobranitelja.

Članak 51.

(Izveštaji o radu)

Općinsko pravobraniteljstvo podnosi jednom godišnje općinskom vijeću i općinskom načelniku izvješće o svom radu, kao i o uočenim pojavama i problemima u primjeni zakona i drugih propisa od značaja za ostvarivanje funkcije općinskog pravobranitelja.

DIO TREĆI - SREDSTVA ZA RAD PRAVOBRANITELJSTVA

Članak 52.

(Sredstva za rad)

- (1) Sredstva za rad pravobraniteljstva osiguravaju se u Proračunu Kantona, odnosno općine.
- (2) Ako je osnovano zajedničko pravobraniteljstvo za područje više općina, općinska vijeća tih općina će sporazumno utvrditi iznos potrebnih sredstava za rad zajedničkog pravobraniteljstva kao i visinu sredstava sa kojim će svaka općina učestvovati u financiranju.

Članak 53.

(Financijsko i materijalno poslovanje)

Financijsko i materijalno poslovanje pravobraniteljstva obavlja se na način koji važi za kantonalne i općinske organe uprave.

Članak 54.

(Tarife)

- (1) Za radnje u zastupanju pred sudovima i drugom tijelima u slučaju iz članka 11. stavak (2) ovog zakona, pravobraniteljstvo ima pravo na nagradu i naknadu troškova prema tarifi o nagradama i naknadama troškova za rad odvjetnika.
- (2) Sredstva koja prilikom zastupanja ostvari pravobraniteljstvo prihod su Proračuna Kantona, odnosno općine.

DIO ČETVRTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 55.

(Iskaznica)

- (1) Kantonalnom pravobranitelju i njegovu zamjeniku, odnosno općinskom pravobraniteljstvu i njegovom zamjeniku izdaje se službena iskaznica.
- (2) Ministar Ministarstva će posebnim Pravilnikom propisati obrasce i način izdavanja službene iskaznice.

Članak 56.

(Donošenje pravilnika)

Pravilnik o poslovanju i vođenju evidencije u Kantonalnom odnosno općinskom pravobraniteljstvu donosi ministar Ministarstva.

Članak 57.

(Nastavak rada)

- (1) Danom stupanja na snagu ovog Zakona Kantonalno pravobraniteljstvo Zenica i općinska pravobraniteljstva na području Kantona nastavljaju svoj rad sukladno ovom zakonu.
- (2) Istekom roka od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, stavlja se van snage sve odluke na temelju kojih je Kantonalno pravobraniteljstvo Zenica imalo ovlaštenje da obavlja poslove općinskog pravobranitelja Općine Zenica.
- (3) Nakon protoka roka iz stavka (2) ovog članka prestaje ovlaštenje Kantonalnom pravobranitelju Zenica da obavlja poslove općinskog pravobraniteljstva za Općinu Zenica.

ovo se ponavlja

(Usklađivanje pravilnika)

Kantonalno pravobraniteljstvo i općinsko pravobraniteljstvo će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona uskladiti pravilnike o unutarnjoj organizaciji pravobraniteljstva sa ovim zakonom.

Članak 59.

(Podzakonski propisi)

Ministar Ministarstva će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti Pravilnik o obrascima i načinu izdavanja službene iskaznice iz članka 55. ovog zakona i Pravilnik o poslovanju i vođenju evidencija u Kantonalnom, odnosno općinskom pravobraniteljstvu iz članka 56. ovog zakona.

Članak 60.

(Prestanak važenja propisa)

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje da važi Zakon o pravobraniteljstvu ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 14/08) kao i svi podzakonski akti koji nisu sukladni s ovim zakonom.

Članak 61.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona".

Broj: 01-02- /13
Datum, 00.00.2013. godine
Z e n i c a

PREDSJEDATELJ

Srećko Radišić, v.r.

O B R A Z L O Ź E N J E

I - USTAVNI TEMELJ

Ustavni temelj za donošenje ovog Zakona sadržan je u članku 37. stavak 1. točka f) Ustava Zaničko-dobojskog kantona, kojim je utvrđena mjerodavnost Skupštine Kantona da donosi zakone i druge propise u okviru izvršavanja mjerodavnosti Kantona.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Razlog za donošenje ovog zakona sadržan je u Programom rada Ministarstva, Vlade i Skupštine Zeničko-dobojskog kantona za 2013. godinu.

Međutim, kako se pokazalo kroz dosadašnji rad Kantonalnog i općinskog pravobraniteljstva Zakonom o pravobraniteljstvu treba definirati ravnopravnosti spolova sukaldno domaćem pravnom okviru i međunarodnim konvencijama, uskladiti uvjete za izbor u Kantonalnom odnosno općinskom pravobraniteljstvu sa Boljonijskim sustavom i uvjetima školske sprema, decidnije definirati postupak zastupanja mjesnih zajednica pojednostaviti proceduru imenovanja Kantonalnog pravobranitelja.

Donošenjem ovog zakona stvorili bi se preduvjeti za učinkovitiju organizaciju Kantonalnog i općinskog pravobraniteljstva u Zeničko-dobojskom kantonu.

III - OBRAZLOŽENJE PRAVNIH RJEŠENJA

I DIO - Temeljne odredbe, uređen je predmet zakona, precizirana proporcionalna nacionalna i rodna zastupljenost, imunitet i sukob interesa u obavljanu poslova pravobraniteljstva te zastupanje i davanje stručne pomoći i mišljenja.

II DIO - U ovom dijelu utvrđuju se organizacija i rad Kantonalnog i općinskog pravobraniteljstva, te postupak imenovanja, smjene, prestanka mandatapodnošenja ostavke i prava po prestanku mandata Kantonalnog i općinskog pravobranitelja te uvjeti za imenovanje i trajanje mandata kao i tekst polaganja svečane izjave. Također, uređena način utvrđivanja plaća i koeficijenta za obračun plaće, radna mjesta u državnoj službi.

III DIO – U ovom dijelu definiran je način osiguranja sredstava za rad Kantonalnog odnosno općinskog pravobraniteljstva.

IV DIO –Završne odredbe - Ovaj dio definira donošenje podzakonskih akata neophodnih za rad i Kantonalnog odnosno općinskog pravobraniteljstva te prestanak važenja ranijih propisa i stupanja na snagu.

IV- FINACIJSKA SREDSTVA

Za provedbu ovog zakona u Proračunu Kantona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva.

Stajalište Ministarstva financija, broj: 07/02-02-9582/13 od 23.4.2013. godine, je prihvaćeno u cjelosti

Stajalište Tajništva za zakonodavstvo, broj:03-02-9582/13 od 25.4.2013.godine, je prihvaćeno u cjelosti

*Ministarstvo za pravosuđe i upravu
Ministrica
Romana Brkić, dipl. pravnica s.r.*